

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Wstęp do kulturoznawstwa - wykład II, PG_00130772						
Kierunek studiów	Kulturoznawstwo (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2024 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2024/2025				
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki				
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni				
Rok studiów	1	Język wykładowy	polski				
Semestr studiów	2	Liczba punktów ECTS	3.0				
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	egzamin				
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Badań nad Kulturą -> Zakład Kulturoznawstwa						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Magdalena Sacha					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu	dr Tomasz Lidzbarski dr Magdalena Sacha					
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	15.0	0.0	0.0	0.0	0.0	15
W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0							
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM		
	Liczba godzin pracy studenta	15	1.0	59.0	75		
Cel przedmiotu	Celem wykładu jest wprowadzenie studentów w teoretyczne podstawy założeń i głównych problemów współczesnego kulturoznawstwa, poczynając od pojęć kultury poprzez najważniejsze tematy będące przedmiotem współczesnych dyskusji kulturoznawców i antropologów kultury. Wykład uzupełnia ćwiczenia, kierując uwagę słuchaczy na zagadnienia teoretyczne: treści omawiane na wykładzie rozszerzane są o szczegółowe lektury i umiejętności pracy z tekstem naukowym na ćwiczeniach.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[KULL3_W04] Student ma uporządkowaną wiedzę ogólną dotyczącą zagadnień społecznych, filozoficznych i historycznych tworzących podbudowę dla refleksji o kulturze i sztuce.	Student ma uporządkowaną wiedzę ogólną dotyczącą zagadnień społecznych, filozoficznych i historycznych tworzących podbudowę dla refleksji na temat miejsca kulturoznawstwa względem religii i sztuki.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[KULL3_W01] Student ma uporządkowaną wiedzę o miejscu i znaczeniu nauk o kulturze i religii oraz nauk o sztuce w dziedzinie nauk humanistycznych, a także o ich specyfice przedmiotowej i metodologicznej	Studenci dysponują uporządkowaną wiedzą o miejscu i znaczeniu wstępu do kulturoznawstwa w dziedzinie nauk humanistycznych, a także o ich specyfice przedmiotowej i metodologicznej	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[KULL3_K01] Student rozumie potrzebę uczenia się i doskonalenia zawodowego przez całe życie	Studenci rozumieją potrzebę uczenia się i doskonalenia w zakresie kulturoznawstwa i wiedzy o różnorodnych kulturach przez całe życie.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja
	[KULL3_U07] Student przygotowuje wystąpienia ustne i prezentacje dotyczące kultury i sztuki, także w ramach pracy zespołowej.	Studenci przygotowują i przeprowadzają wystąpienia ustne i prezentacje dotyczące tematyki wstępu do kulturoznawstwa, także w ramach pracy zespołowej.	[SU2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[KULL3_U03] Student potrafi posługiwać się podstawowymi teoriami kultury i sztuki oraz pojęciami z zakresu nauk o kulturze i religii i nauk o sztuce.	Student potrafi swobodnie posługiwać się podstawowymi teoriami kultury i sztuki oraz pojęciami z zakresu wstępu do kulturoznawstwa.	[SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[KULL3_W02] Student zna terminologię z zakresu nauk o kulturze i religii oraz nauk o sztuce	Studenci potrafią posługiwać się terminologią z zakresu wstępu do kulturoznawstwa.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[KULL3_K05] Student uczestniczy w życiu kulturalnym i artystycznym.	Osoby studiujące uczestniczą w życiu kulturalnym i artystycznym Trójmiasta i regionu.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja	
Treści przedmiotu	Zalecane treści programowe mają być kompatybilne z semestrem poprzedzającym. O szczegółowym rozplanowaniu proponowanego materiału decyduje każdorazowo wykładowca.		
	<p>1. Typy kultury w społeczeństwie stratyfikacyjnym: elitarna, ludowa, popularna (wysoka / niska).</p> <p>2. Kultura jako system symboliczny. Kultura i język: znaki - ich rodzaje i funkcje.</p> <p>3. Ujęcia teoretyczne łączące kulturę i język: podstawowa charakterystyka. Etnolingwistyka, strukturalizm, semiotyka, kognitywistyka.</p> <p>4. "Stare" i "nowe" media w kulturze: przemiany od oralności do piśmienności. Pojęcie wtórnej oralności</p> <p>5. Mit, magia, religia, obrzęd, rites de passage. Myślenie magiczne w społecznościach pierwotnych a mity i mitologie współczesne</p> <p>6. Tożsamość indywidualna i zbiorowa. Pojęcie osoby, etniczności, narodu, charakteru społecznego i narodowego.</p> <p>7. Typy kultury: narodowa, regionalna. Kontrkultury wobec kultury elitarnej i kultury "masowej".</p>		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Regularna obecność (dopuszczalne dwie nieobecności w semestrze)	20.0%	20.0%
	Zdanie egzaminu końcowego	80.0%	80.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<p>Aleida Assman, Wprowadzenie do kulturoznawstwa. Podstawowe terminy, problemy, pytania, Poznań 2015.</p> <p>Wojciech J. Burszta, Antropologia kultury. Tematy, teorie, interpretacje, wyd. I, Poznań 1998.</p> <p>Thomas Hylland Eriksen, Małe miejsca, wielkie sprawy. Wprowadzenie do antropologii społecznej i kulturowej, Warszawa 2009.</p> <p>Pojęcia i problemy wiedzy o kulturze, red. A. Kłoskowska, Seria: Encyklopedia kultury polskiej, Wrocław 1991</p>
	Uzupelniająca lista lektur	Rafał Augustyn, Wykłady o kulturze, Kraków 2021
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	<ol style="list-style-type: none"> 1. Proszę wyjaśnić pochodzenie (źródłostów) pojęcia kultury i nakreślić różnicę pomiędzy pierwotnym znaczeniem tego pojęcia w starożytności a rozumieniem współczesnym. 2. Proszę wyjaśnić różnicę pomiędzy definicjami wartościującymi a opisowymi (deskryptywnymi) kultury według Aleidy Assmann. Jakie rozumienie kultury z sześciu omówionych jest dla Ciebie najbardziej przekonujące i dlaczego? 3. Proszę omówić argumenty podawane w zakończeniu wykładu Pojęcie kultury Waldemara Kuligowskiego na obronę użycia pojęcia kultury. Jaka ustosunkowujesz się wobec tych argumentów? Czy uważasz, że nadal uprawnione jest używanie pojęcia kultury, czy też należy z niego zrezygnować? 4. Na czym polega antropologiczne spotkanie z Innością? Rozważania na marginesie też zawartych w rozdziale 1 Antropologii kultury Wojciecha Burszty 5. Problematiczna relacja NATURA KULTURA. Rozważania na marginesie też zawartych w rozdziale 2 Antropologii kultury Wojciecha Burszty 6. Proszę omówić koncepcję wzorów kultury, zaproponowaną przez Ruth Benedict. W jaki sposób można uzasadnić (lub krytycznie podważyć) użycie wzorów apollińskości i dionizyjskości do badania plemion rdzennych? 7. Czym jest kultura symboliczna i jakie podsystemy kultury symbolicznej wyróżnia Antonina Kłoskowska? 8. Rozumienie religii jaką rolę spełnia religia w społeczeństwach ludzkich? Jak się przejawia jej forma instrumentalna i autoteliczna? 9. Proszę omówić koncepcję numinosum według Rudolfa Otto. Jakiej widzisz zalety, a jakie luki tej koncepcji? 10. Homo religiosus i kozioł ofiarny dwie koncepcje dwóch wybitnych badaczy. Proszę je scharakteryzować i odnieść się do możliwości ich zastosowania w interpretacji współczesnej roli religii. 11. Proszę wymienić trzy typy kultury w społeczeństwie stratyfikacyjnym. Proszę następnie wybrać jeden z trzech typów i scharakteryzować jego pochodzenie, użytkowników, najciekawsze Twoim zdaniem formy reprezentacji poprzez sztukę, codzienność, zachowania. Czy we współczesnej kulturze masowej pozostały relikty wybranego typu kultury tradycyjnej? 12. Pojęcie ethosu. Cechy ethosu rycerskiego i jego pozostałości we współczesnej kulturze zachodniej. 13. Proszę omówić najważniejsze cechy języka ludzkiego (opis w rozdziale 3 Antropologii kultury Wojciecha Burszty). Które cechy Twoim zdaniem w najbardziej istotny sposób przyczyniły się do rozwoju ludzkich kultur? 14. Jakiej tezy głosi tzw. hipoteza Sapira-Whorfa (opis w rozdziale 3 Antropologii kultury Wojciecha Burszty)? Proszę przedyskutować argumenty za lub przeciwko tej hipotezie. 15. Proszę omówić funkcje języka zgodnie ze schematami proponowanymi przez językoznawców, antropologów i filozofów w XX wieku. 16. Język propagandy rozwój historyczny, cechy i współczesne zagrożenia. 17. Proszę omówić koncepcję les rites de passage Arnolda van Gennepa (opis w rozdziale 5 Antropologii kultury Wojciecha Burszty). Czy we współczesnej kulturze obserwujemy takie obrzędy lub ich relikty? 18. Kulturowa wizja śmierci w Słowiańszczyźnie, w polskim Romantyzmie i współcześnie. Na czym polega koncepcja śmierci odwróconej we współczesnym społeczeństwie zachodnim (Ph. Aries)? 19. Koncepcja czasu cyklicznego i czasu linearnego: jak wyobrażenie czasu organizuje społeczeństwo, kulturę i religię? Czym jest współczesna wizja czasu slow life? 20. Koncepcja proksemiki w odniesieniu do organizacji przestrzeni w różnych kulturach. 	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.